श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये उत्तरकाण्डे

॥ एकषष्टितमः सर्गः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीसीतालक्ष्मणभरतशत्रुघ्नहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ एकषष्टितमः सर्गः ॥

मधुनोपलब्धस्य वरस्य लवणासुरबलस्य तदत्याचारस्य च वर्णनं कृत्वा ततः प्राप्तं भयं दूरीकर्तुं श्रीराघवं प्रति मुनिभिः प्रार्थनाकरणम्

ब्रुवद्भिरेवमृषिभिः काकुत्स्थो वाक्यमब्रवीत्।
किं कार्यं ब्रूत मुनयो भयं तावदपैतु वः॥ **7.61.1** ॥

तथा ब्रुवति काकुत्स्थे भार्गवो वाक्यमब्रवीत्।
भयानां शृणु यन्मूलं देशस्य च नरेश्वर॥ **7.61.2** ॥

पूर्वं कृतयुगे राजन् दैतेयः सुमहामतिः।
लोलापुत्रोऽभवज्ज्येष्ठो मधुर्नाम महासुरः॥ **7.61.3** ॥

ब्रह्मण्यश्च शरण्यश्च बुद्ध्या च परिनिष्ठितः।
सुरैश्च परमोदारैः प्रीतिस्तस्यातुलाभवत्॥ **7.61.4** ॥

स मधुर्वीर्यसम्पन्नो धर्मे च सुसमाहितः।
बहुमानाच्च रुद्रेण दत्तस्तस्याद्भुतो वरः॥ **7.61.5** ॥

शूलं शूलाद् विनिष्कृष्य महावीर्यं महाप्रभम्।
ददौ महात्मा सुप्रीतो वाक्यं चैतदुवाच ह॥ **7.61.6** ॥

त्वयायमतुलो धर्मो मत्प्रसादकरः कृतः।
प्रीत्या परमया युक्तो ददाम्यायुधमुत्तमम्॥ **7.61.7** ॥

यावत् सुरैश्च विप्रैश्च न विरुध्येर्महासुर।
तावच्छूलं तवेदं स्यादन्यथा नाशमेष्यति ॥ 7.61.8 ॥

यश्च त्वामभियुञ्जीत युद्धाय विगतज्वरः।
तं शूलो भस्मसात्कृत्वा पुनरेष्यति ते करम् ॥ 7.61.9 ॥

एवं रुद्राद् वरं लब्ध्वा भूय एव महासुरः।
प्रणिपत्य महादेवं वाक्यमेतदुवाच ह ॥ 7.61.10 ॥

भगवन् मम वंशस्य शूलमेतदनुत्तमम्।
भवेत् तु सततं देव सुराणामीश्वरो ह्यसि ॥ 7.61.11 ॥

तं ब्रुवाणं मधुं देवः सर्वभूतपतिः शिवः।
प्रत्युवाच महादेवो नैतदेवं भविष्यति ॥ 7.61.12 ॥

मा भूत् ते विफला वाणी मत्प्रसादकृता शुभा।
भवतः पुत्रमेकं तु शूलमेतद् भविष्यति ॥ 7.61.13 ॥

यावत् करस्थः शूलोऽयं भविष्यति सुतस्य ते।
अवध्यः सर्वभूतानां शूलहस्तो भविष्यति ॥ 7.61.14 ॥

एवं मधुर्वरं लब्ध्वा देवात् सुमहदद्भुतम्।
भवनं सोऽसुरश्रेष्ठः कारयामास सुप्रभम् ॥ 7.61.15 ॥

तस्य पत्नी महाभागा प्रिया कुम्भीनसीति या।
विश्वावसोरपत्यं साप्यनलायां महाप्रभा ॥ 7.61.16 ॥

तस्याः पुत्रो महावीर्यो लवणो नाम दारुणः।
बाल्यात्प्रभृति दुष्टात्मा पापान्येव समाचरत् ॥ 7.61.17 ॥

तं पुत्रं दुर्विनीतं तु दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः।
मधुः स शोकमापेदे न चैनं किञ्चिदब्रवीत् ॥ 7.61.18 ॥

स विहाय इमं लोकं प्रविष्टो वरुणालयम्।
शूलं निवेश्य लवणे वरं तस्मै न्यवेदयत्॥ **7.61.19** ॥

स प्रभावेण शूलस्य दौरात्म्येनात्मनस्तथा।
सन्तापयति लोकांस्त्रीन् विशेषेण च तापसान्॥ **7.61.20** ॥

एवम्प्रभावो लवणः शूलं चैव तथाविधम्।
श्रुत्वा प्रमाणं काकुत्स्थ त्वं हि नः परमा गतिः॥ **7.61.21** ॥

बहवः पार्थिवा राम भयार्तैर्ऋषिभिः पुरा।
अभयं याचिता वीर त्रातारं न च विद्महे॥ **7.61.22** ॥

ते वयं रावणं श्रुत्वा हतं सबलवाहनम्।
त्रातारं विद्महे तात नान्यं भुवि नराधिपम्।
तत् परित्रातुमिच्छामो लवणाद् भयपीडितान्॥ **7.61.23** ॥

इति राम निवेदितं तु ते
    भयजं कारणमुत्थितं च यत्।
विनिवारयितुं भवान् क्षमः
    कुरु तं काममहीनविक्रम॥ **7.61.24** ॥

॥ इत्यार्षे श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये आदिकाव्ये
उत्तरकाण्डे एकषष्टितमः सर्गः॥